

Utvärdering av de olika odlingssystemens ekonomi

Sara Löfvendahl

Hushållningssällskapet Kristianstad

Seminarium på Kungl Skogs- och Lantbruksakademien 22 april 2008

Bakgrund

Rapporten:

Ekonomisk utvärdering av konventionella och ekologiska odlingsformer, baserat på resultat från försöksprojektet

”Miljövänliga och uthålliga odlingsformer”

Inom Skåne län 2003 -2005

Förutsättningar

- Medelskördar 2003-2005
- Faktiskt genomförda odlingsåtgärder 2003-2005
- 2005 års prisnivå enligt HIR-växt och HS produktionsgrenskalkyl er med justeringar

Täckningsbidrag TB kr/ha

$$\text{Intäkter} - \text{Rörliga kostnader} - \text{arbetskostnader} \\ = \\ \text{Täckningsbidrag} \\ \text{kronor per hektar}$$

Jämförelse mellan dåtid 2005 och framtid 2008

Uppskattade priser 2008

- Konventionella led, statistik från SCB januari 2008.
- Ekologiska led, prisuppgifter från Lantmännen eko-pris 2007 eller uppskattade priser från andra marknadskanaler

Jämförelse mellan dåtid 2005 och framtid 2008

Förändring av intäkter

Spannmål	ca 120 %
Sockerbetor (konv)	-35 %
Vall	22 %
Potatis	54 - 83 %

Jämförelse mellan dåtid 2005 och framtid 2008

Förändring av kostnader

- Utsäde 28.3%
- Energi 18.1%,
- Konstgödsel 46.3%,
- Växtskyddsmedel -7.0%,
- Arbete 18.0%.

Jämförelse mellan dåtid 2005 och framtid 2008

- Ändring av EU:s gårdsstöd med tillägg för historisk sockerbetsodling enligt 2007 års nivå.
- Ändring av EU:s miljöstöd enligt 2007 års villkor exempelvis:
Ekopotatis från 2200 kr/ha till 5000 kr/ha.
Ekovall från 500 kr/ha till 0 kr/ha

Dåtid 2005 och framtid 2008

Stora förändringar sedan 2005

- Höjda spannmålspriser
- Högre kostnader för insatser (20,74%)
- Sockerbetsreform
- Ingen försäljningskanal för ekologisk sockerbetsodling
- Förändring i stödsystemet

Stöd

Täckningsbidrag inkl. stöd =

Inkluderar alla möjliga stöd för grödan exempelvis:
ekologisktstöd,
proteingrödestöd, minskat kväveläckage mm. samt gårdsstöd

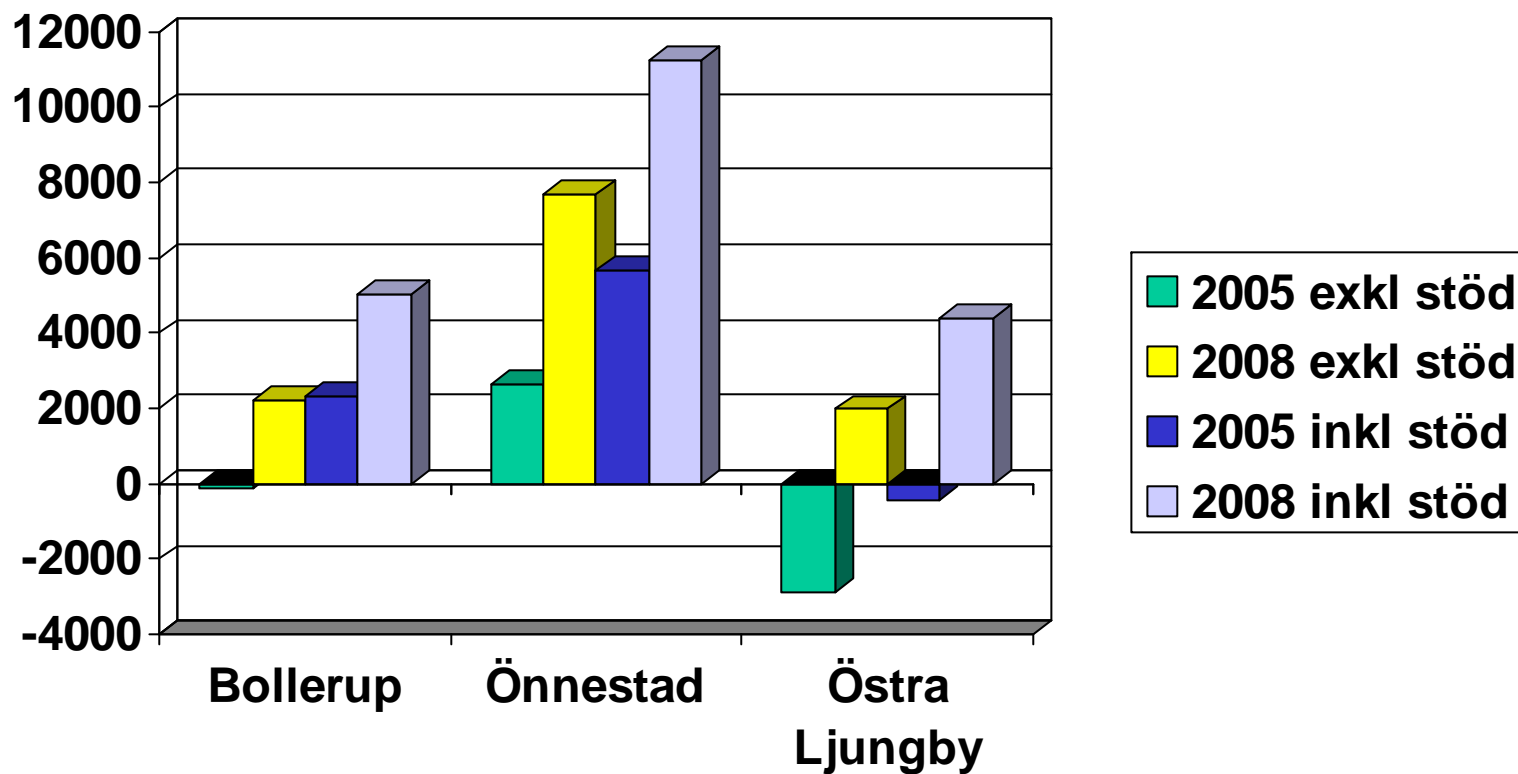
Täckningsbidrag exkl. stöd =

Inga stöd alls

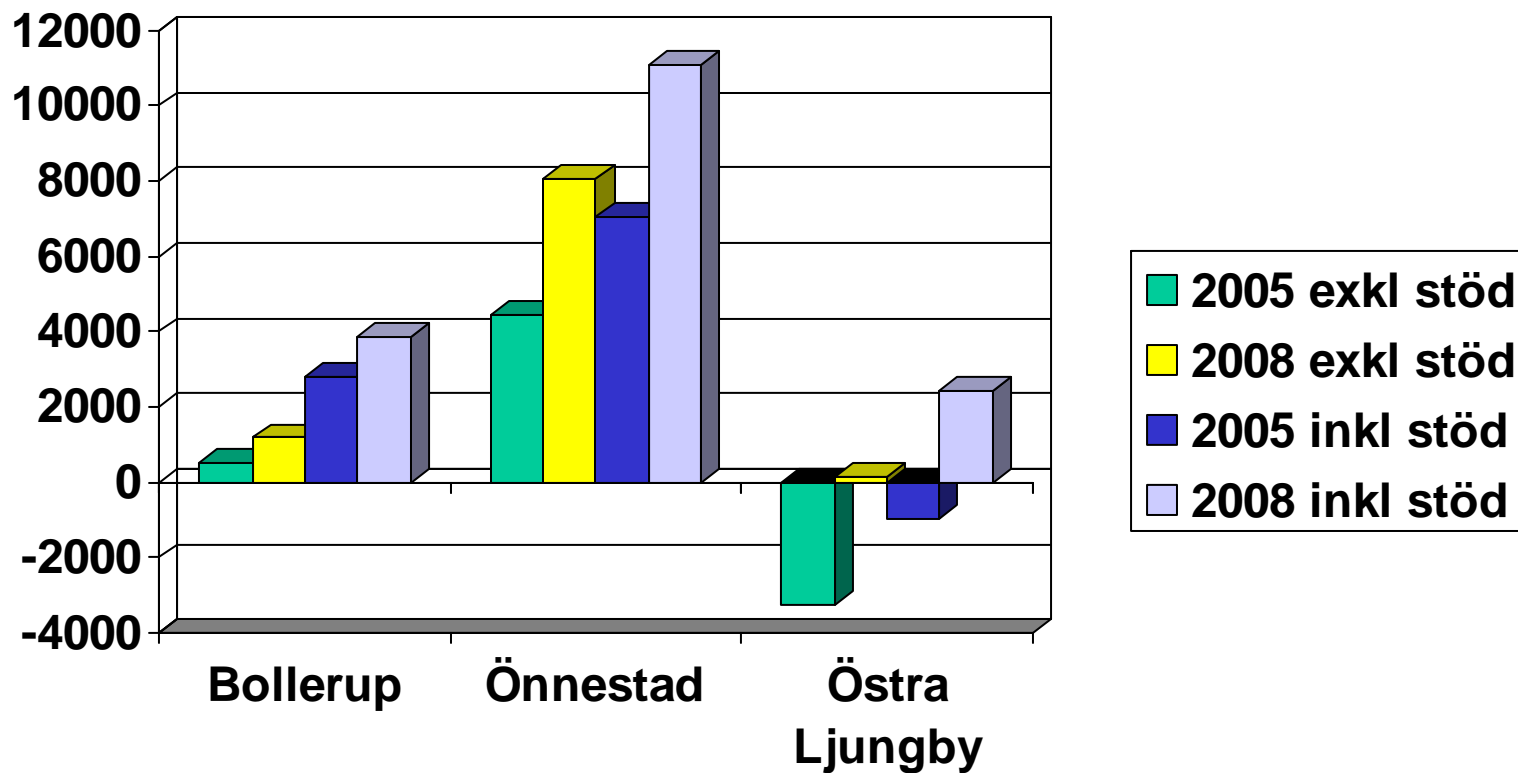
Täckningsbidrag Led A

(konv ej kreatur)

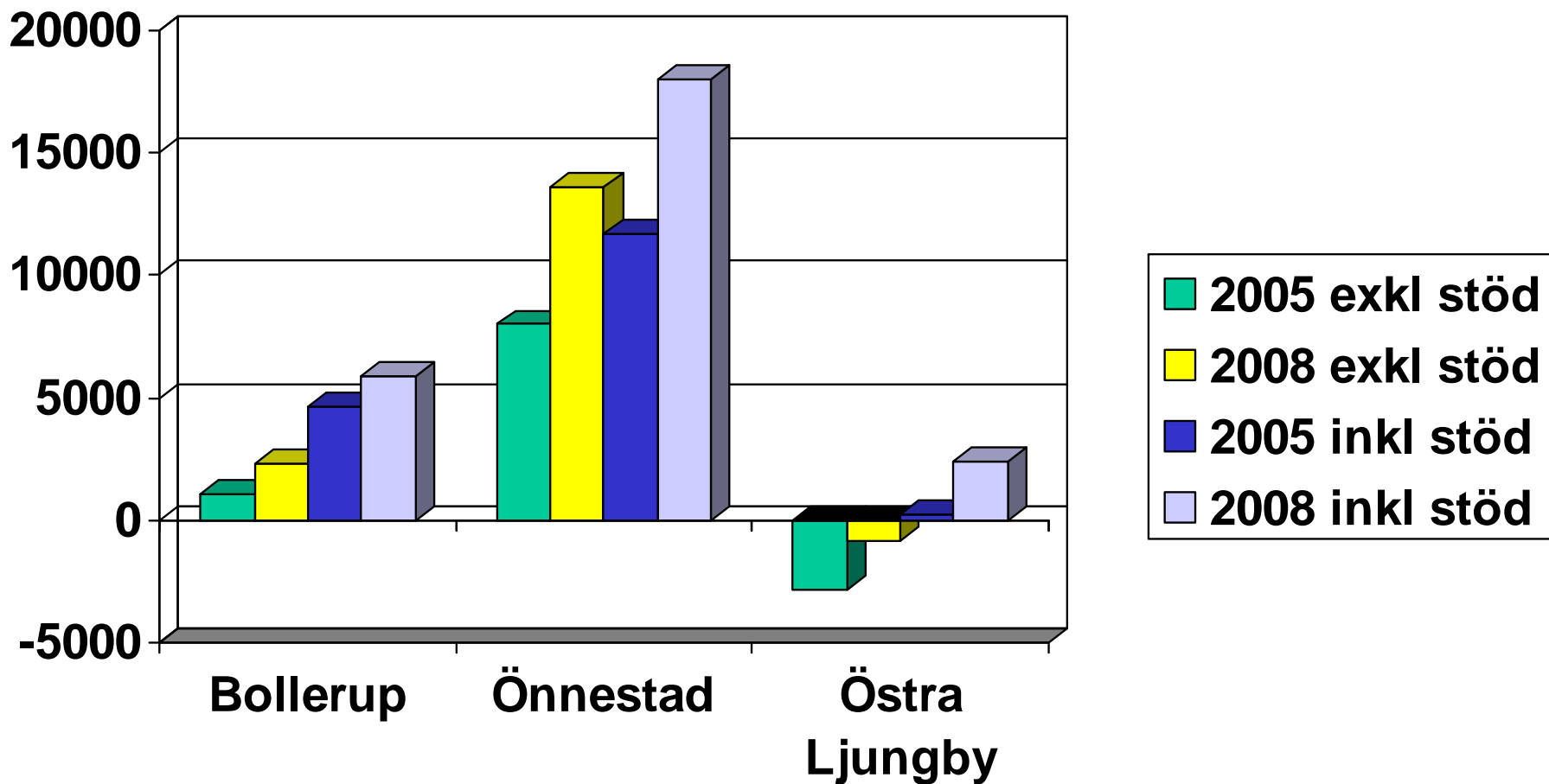
Täckningsbidrag Led B

(konv djur)

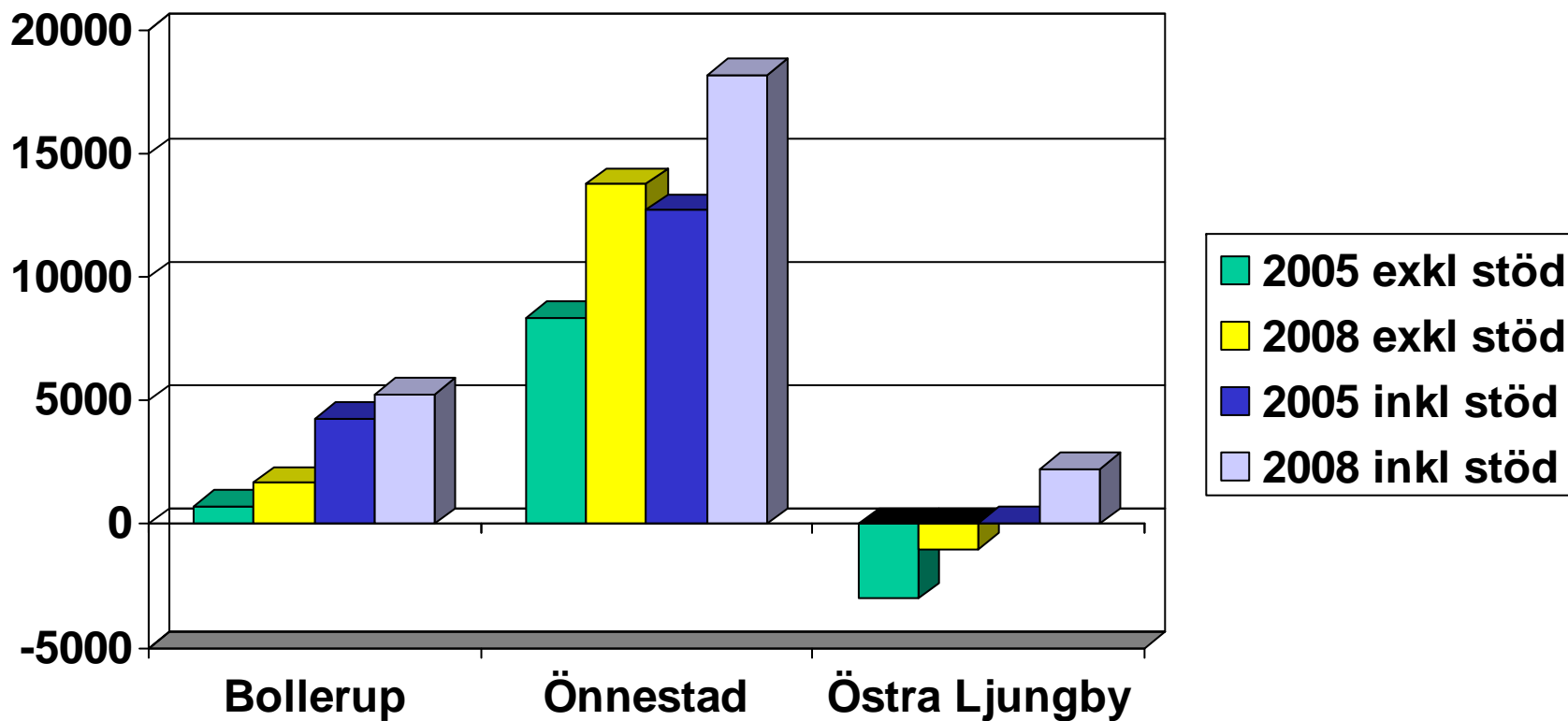
Täckningsbidrag Led C

(eko bio med kreatur)

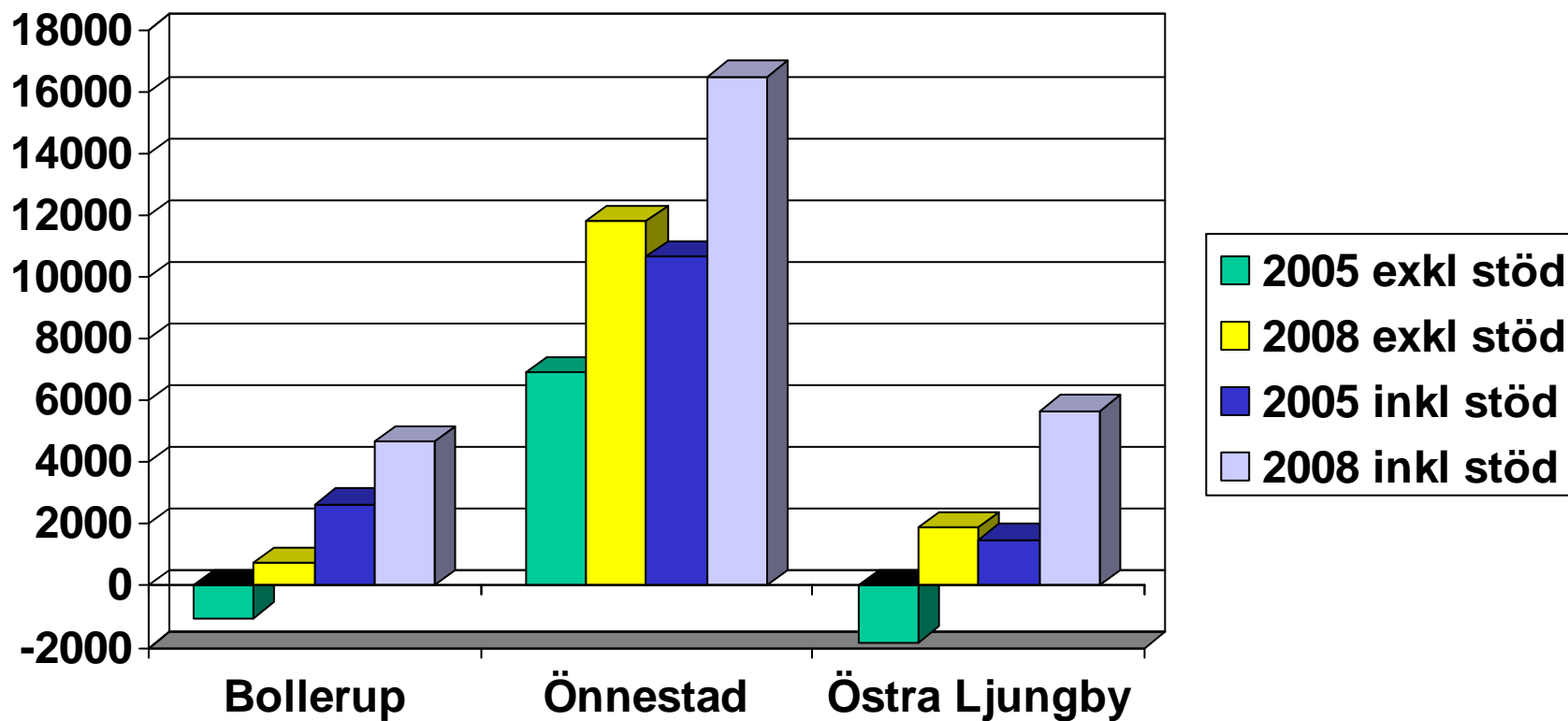
Täckningsbidrag Led D

(eko med kreatur)

Täckningsbidrag Led E

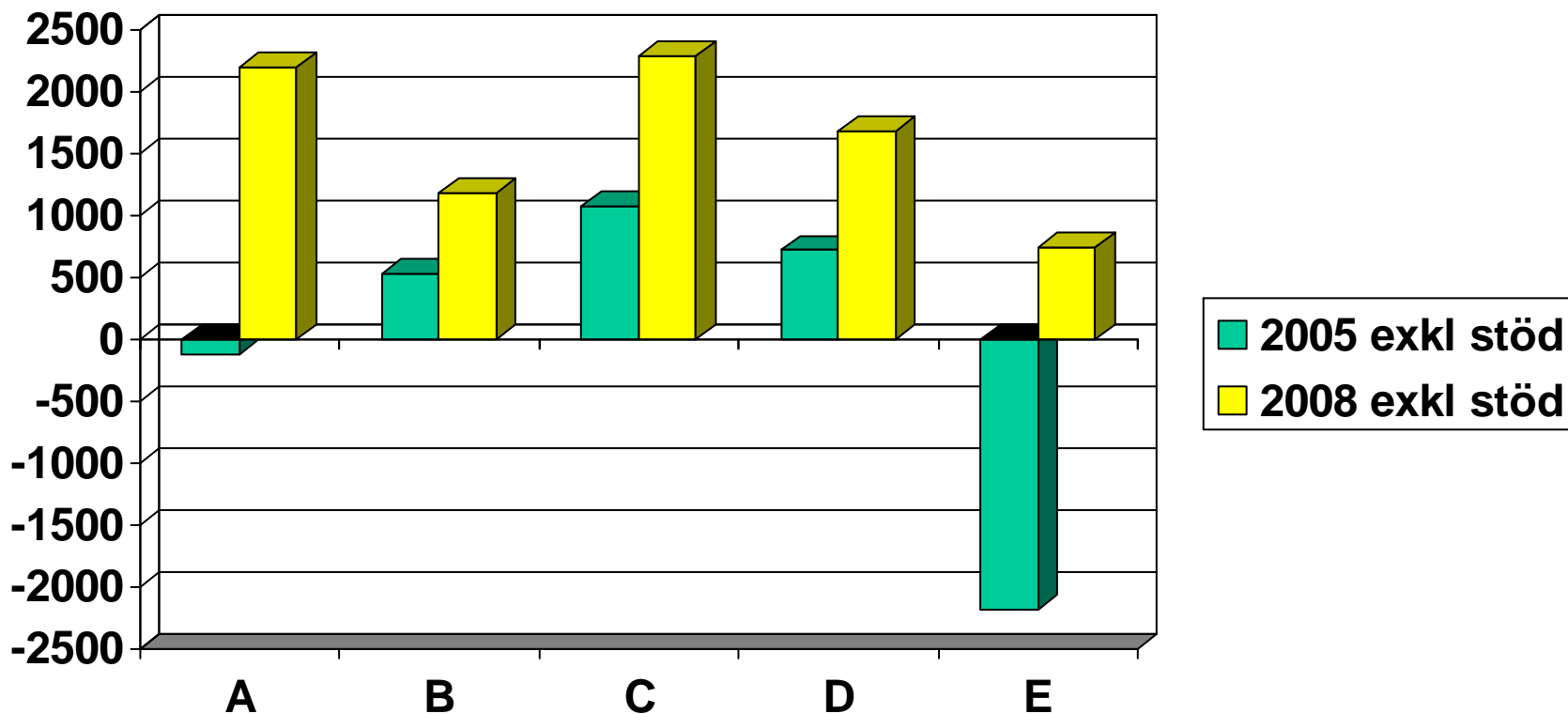
(eko utan kreatur)

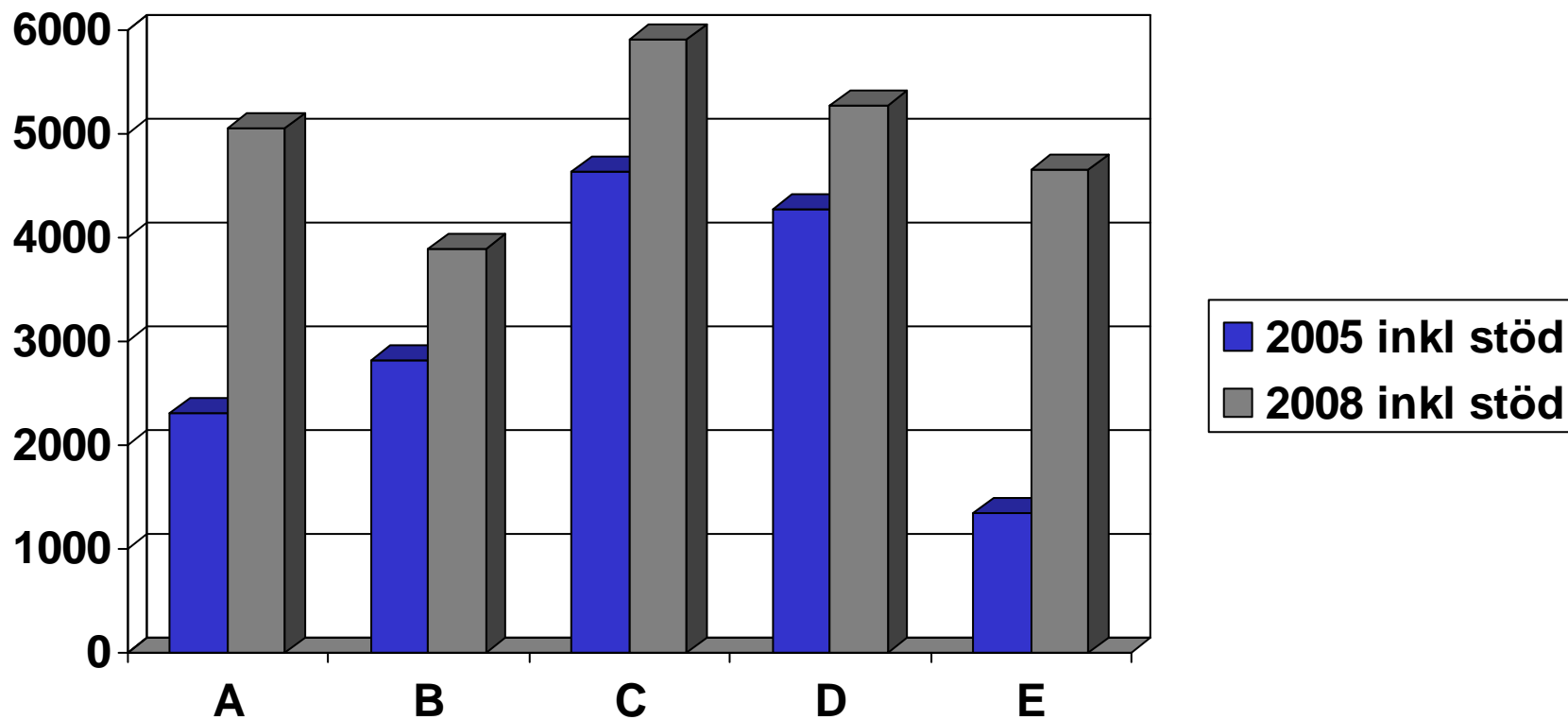
Led A-E

- Önnestad platsen med högst TB
- Östra Ljungby lägst TB
- Alla leden har högre intäkter och högre kostnader 2008 jämfört med 2005
- Alla leden har ett förbättrat genomsnittligt TB jämfört med 2005

Bollerup TB exkl. stöd

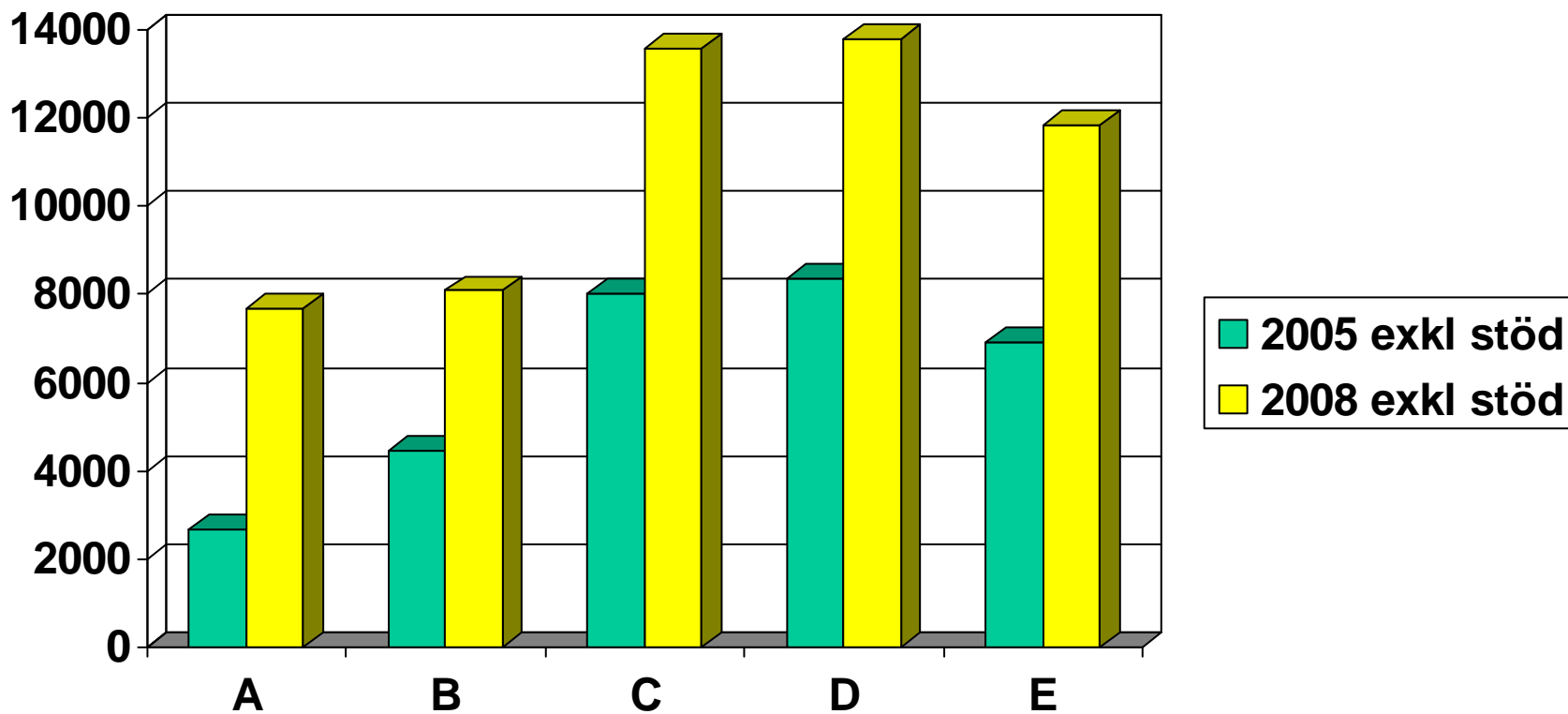
Bollerup TB inkl stöd

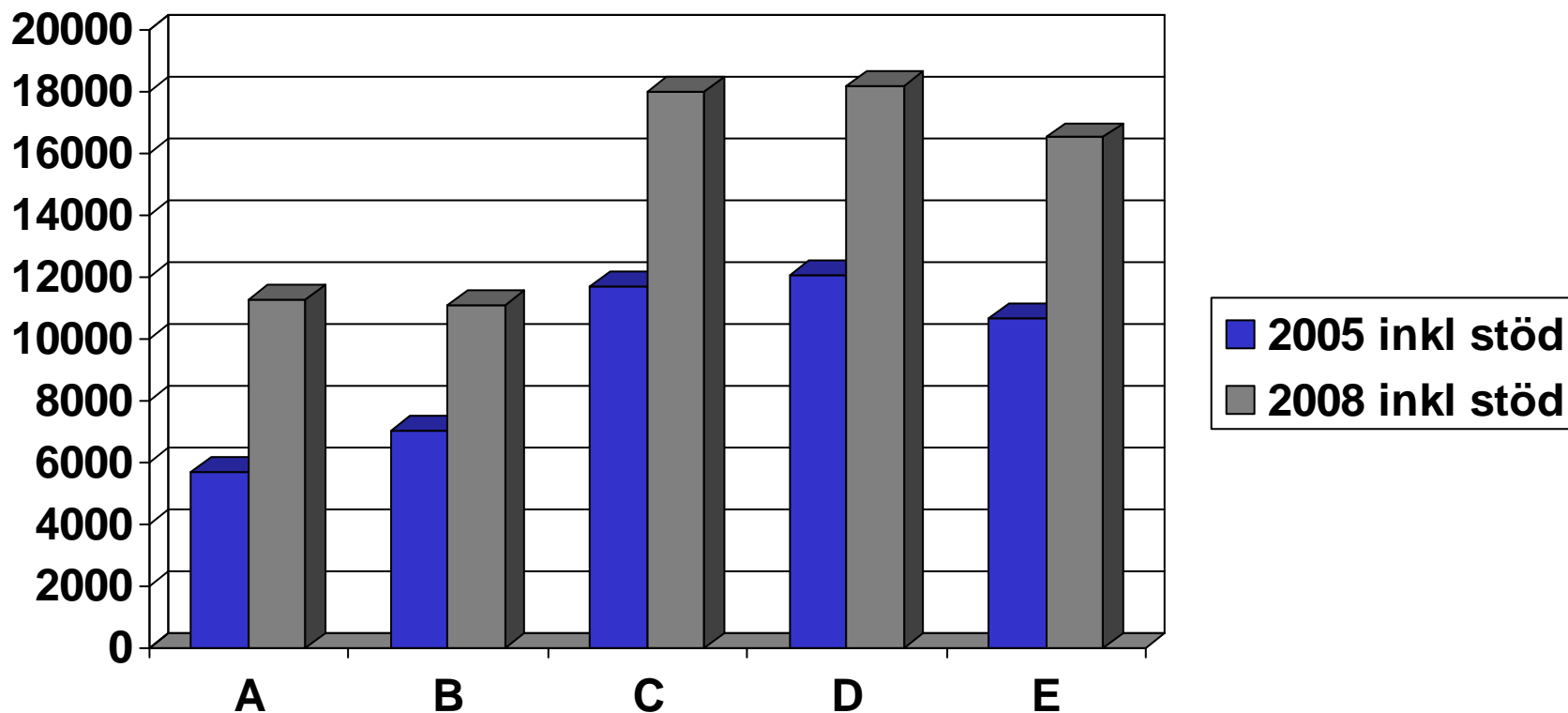
Bollerup

- I led utan djur ger konventionell odling (A) bättre TB än ekologisk utan djur (E) både 2005 och 2008
- I led med djur ger ekologisk biodynamisk (C) odling det bästa täckningsbidraget
- Största förändringen sockerbets och spannmålspris

Önnestad exkl. stöd

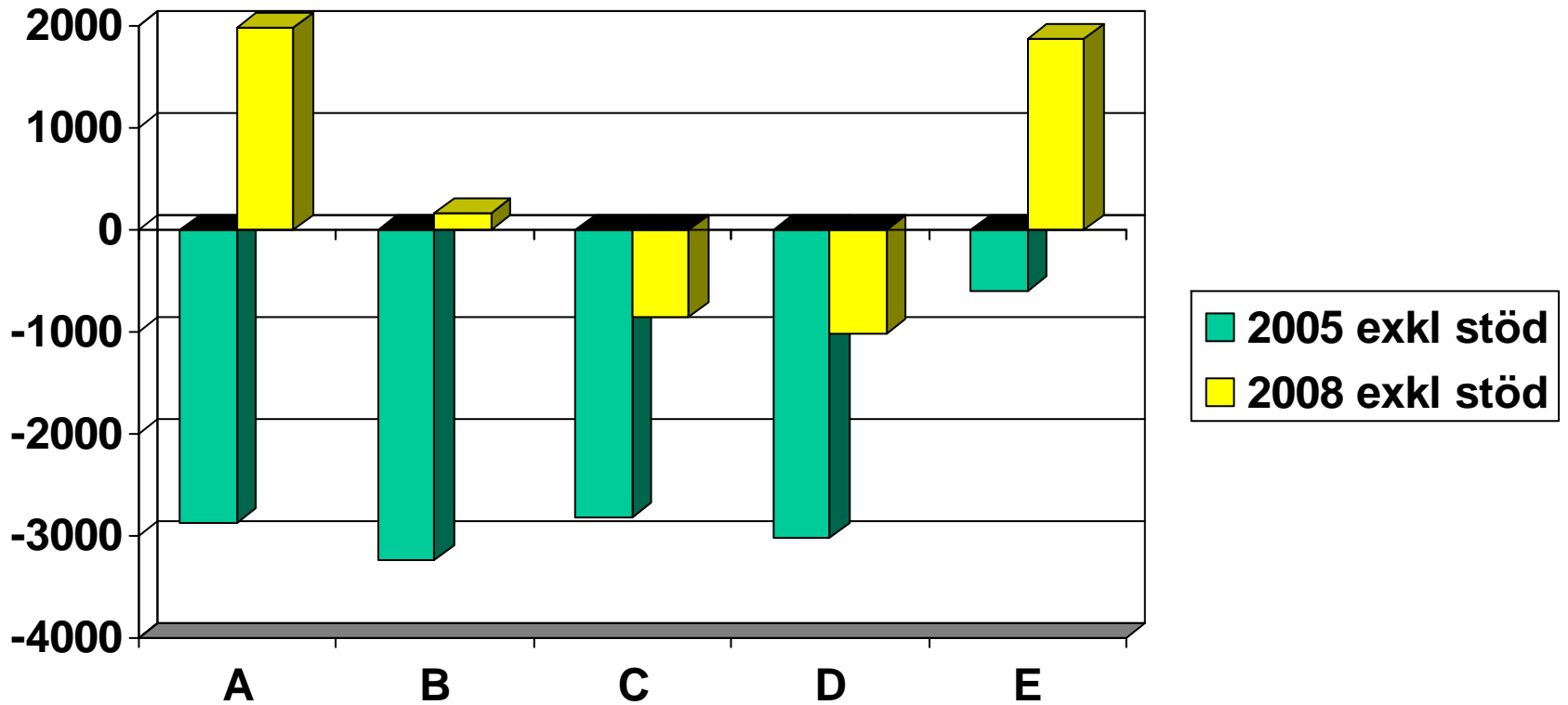
Önnestad TB inkl stöd

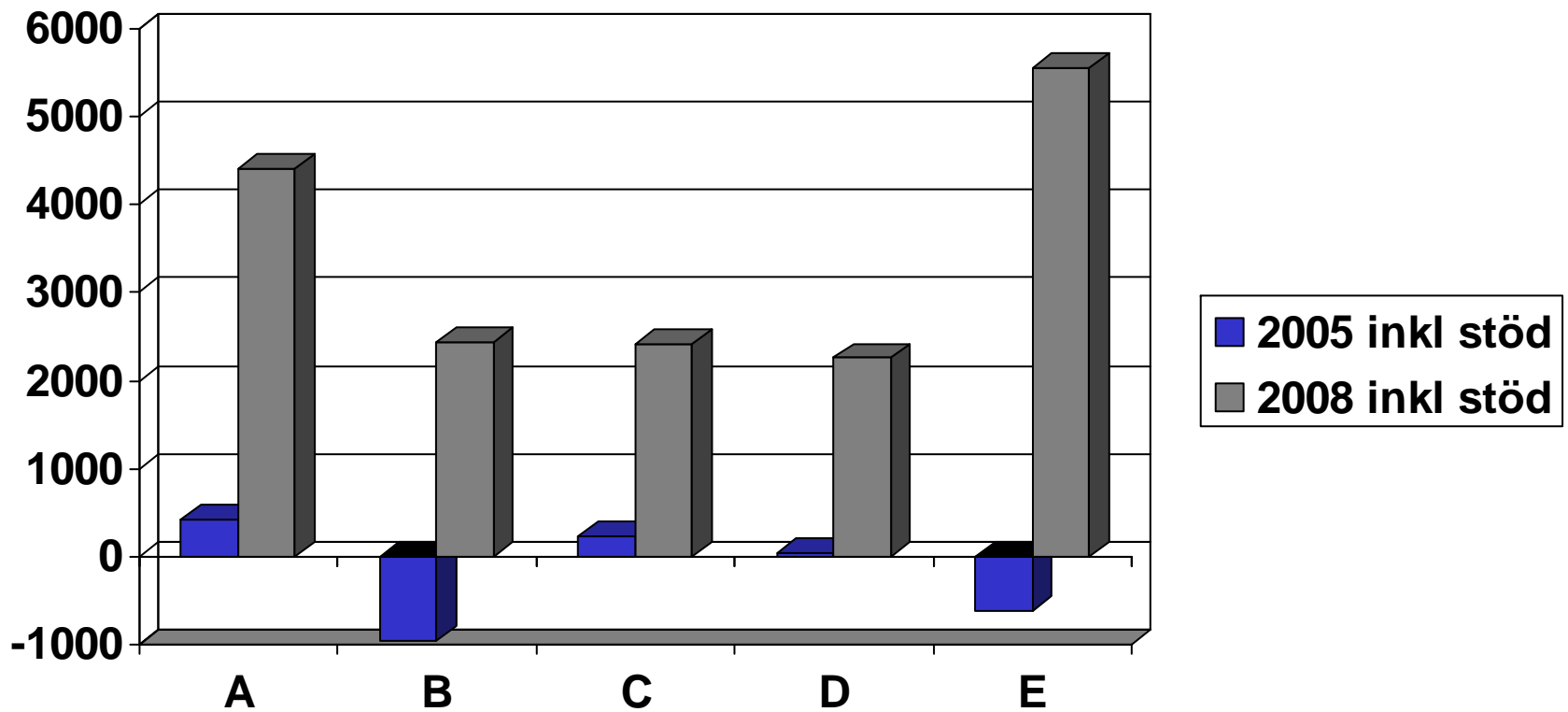
Önnestad

- I Önnestad ger det ekologisk leden (C, D, & E) bättre TB än de konventionella
- Störst procentuell ökning av TB finns i led A
- Största skillnaden i pengar ligger i det höjda potatispriset
- Extremet höga skördar i förhållande till området

Östra Ljungby TB exkl. stöd

Östra Ljungby TB inkl stöd

Östra Ljungby

- I Östra Ljungby ger leden utan djur (A & E) högst TB
- Inkl stöd är det Led E som har det högst TB
- Lika TB mellan led B, C och D
- Största skillnaden i pengar ligger i det höjda potatispriset

Sockerbetor (konv)

- Ej med i beräkningarna för de ekologiska leden 2008
- Stora skillnader i avräkningspris mellan 2005 – 2008
- TB skillnader 2005 jämfört med 2008 på mellan minus 10 000 kr/ha till minus 14 000 kr/ha

Spannmål

- Skördeintäkten har mer än fördubblats.
- Medelkostnad per ha är lägre i ekologisk odlingar
- Produktionskostnaden per producerad enhet är i genomsnitt högre i de ekologiska leden

Potatis

- Högre TB i de ekologiska leden på Önnestad men inte i Östra Ljungby
- Högre skördar i de konventionella leden
- Lägre medelkostnad per ha i de ekologiska leden
- Kostnaden per producerad enhet är högre i ekologiska led jämfört med konv.

Vall

- Likvärdiga TB 2005 och 2008 i alla leden
- Beroende av "intern" priset som sätts på ensilaget
- Lägre medelkostnad per ha i ekologiska leden
- Slopas ekologiskt stöd för vall.

Slutsatser

- Ekologiska leden har överlag högre kostnad per producerad enhet
- De ekologiska leden har likvärdiga eller högre TB inkl stöd jämfört med de konventionella leden
- Stora förändringar 2008
- Ingen tävling mellan systemen utan se möjligheterna i varje led